

**אפרים קישון, סופר, סאטיריקן,
מחזאי, תסריטאי ובמאי קולנוע
(1924-2005)**

קישון ושייקה אופיר
בצילומי הסרט "השוטר אזולאי"

פרסי גלובוס הזהב ואף היה מועמד לפרס האוסקר, "ארבינקא", "תעלת בלאומילך", "השוטר אזולאי", שאף הוא היה מועמד לפרס האוסקר וזכה בפרס גלובוס הזהב. קישון כתב יותר מחמישים ספרים בעברית, ובהם "אלף גדיא וגדיא", "באחד האמשים", "סליחה שניצחנו", "חור במסך" ו"ספר משפחתי". ספריו תורגמו לשלושים ושבע שפות. קישון זכה בעשרות פרסים ובאותות הוקרה בארץ ובעולם, ובהם פרס נורדאו, פרס סוקולוב, פרס כינור דוד, פרס ז'בוטינסקי. כמו כן, דוקטור לשם כבוד מאוניברסיטת תל-אביב ומאוניברסיטת בן גוריון ובפרס האוסקר הישראלי להישגים קולנועיים. ב-2002 זכה בפרס ישראל על מפעל חיים – תרומה מיוחדת לחברה ולמדינה.

נולד בבודפשט. החל לכתוב בנעוריו וב-1940 זכה בפרס ראשון בתחרות כתיבה לנוער. בתקופת המלחמה הצליח להתחבא, רבים מבני משפחתו נרצחו בשואה אך הוא והוריו שרדו. ב-1949 עלה לישראל. תחילה התגורר במעברת "שער העלייה" וממנה עבר לקיבוץ כפר החורש. בתקופה זו כתב רשימות הומוריסטיות בהונגריה לעיתון "אוי קלט". הוא השתלט במהירות על הלשון העברית אבל המבטא ההונגרי הכבד ליווה אותו כל חייו. קישון היה פעיל בעיתונות הישראלית במשך שנים רבות, ב-1952 החל לכתוב ב"מעריב" טור סאטירי בשם "חד גדיא" והתמיד בכתיבתו כשלושים שנה. ב-1951 יצא לאור ספרו הראשון בישראל, "העולה היורד לחיינו", העוסק בחוויות חייהם של עולים חדשים. קישון הרבה לכתוב לתיאטרון ובין מחזותיו שהועלו על הבמה "שמו הולך לפניו", "שחור על גבי לבן", "הכתובה", "אף מילה למורגנסטרך", "תוציא את השטקר, המים רותחים" – ערב מערכונים עם אריק לביא וששיק שני, "הו, הו יוליה" ועוד. קישון כתב וביים סרטים, ובהם "סאלח שבת", שזכה בשני

איור של דוש מתוך הספר
"הכל תלוי" של אפרים קישון

זוהי ארץ כל כך קטנה ששטחה על מפת
העולם אינו מספיק כדי לכתוב את שמה
בתוכו.

זוהי הארץ היחידה בעולם שמשלמי
מיסיה בחוץ לארץ הקימו אותה.
זוהי ארץ בעלת גבולות בלתי מוגבלים.

זוהי הארץ הצרה ביותר בעולם, זוהי ארץ הצרות.
זוהי ארץ בה לומדת האם את שפת האם מפי ילדיה.
זוהי ארץ בה אבות אכלו בוסר ושיני הבנים מצוינות.
זוהי ארץ בה כותבים עברית, קוראים אנגלית ומדברים רוסית.
זוהי ארץ בה לכל אזרח יש זכות לומר את דעתו, אך אין בה
חוק המחייב מישהו להקשיב.
זוהי ארץ המתקדמת ביותר במזרח הקרוב-תודות לשכנותיה.
זוהי ארץ בה כל ההון נמצא אצל היהודים ורבה
ההתמרמרות על כך.
זוהי ארץ בה תוכל לקנות בכסף את הכל חוץ ממכונית
"יגואר" שהיא יקרה מדי.
זוהי ארץ שהפרידה בין דת למדינה ומאז שולטת בה הדת לבדה.
זוהי ארץ שיש בה כור אטומי אך טלפון רק בעוד שנתיים.
זוהי ארץ של ברירות שאין בה כל ברירה.
זוהי ארץ שהתגברה על החרם הערבי אך לא על שביתת
עובדי הניקיון העירוני.
זוהי ארץ שהצליחה להפיק מי שתייה מהים והרחצה אסורה בו.
זוהי ארץ שהיא חלק בלתי נפרד מן האיגודים המקצועיים שלה.
זוהי ארץ שבה פתק קטן מסוגל להזיז הרים, אך הרים
מולידים נאומים.
זוהי ארץ המייצרת פחות ממה שהיא אוכלת ודווקא בה
טרם מת איש מרעב.
זוהי ארץ בה לא מצפים לניסים אלא מתחשבים בהם.
זוהי ארץ שקיומה בסכנה מתמדת אך תושביה מקבלים "אולקוס"
דווקא מהשכנים למעלה.
זוהי ארץ בה איש אינו רוצה לעבוד, לכן מקימים עיר חדשה
תוך שלושה ימים והולכים בטל עד סוף השבוע.
זוהי הארץ היחידה שאני יכול לחיות בה.
זוהי הארץ שלי!

יצא לאור לראשונה בספר "לא נורא", 1957